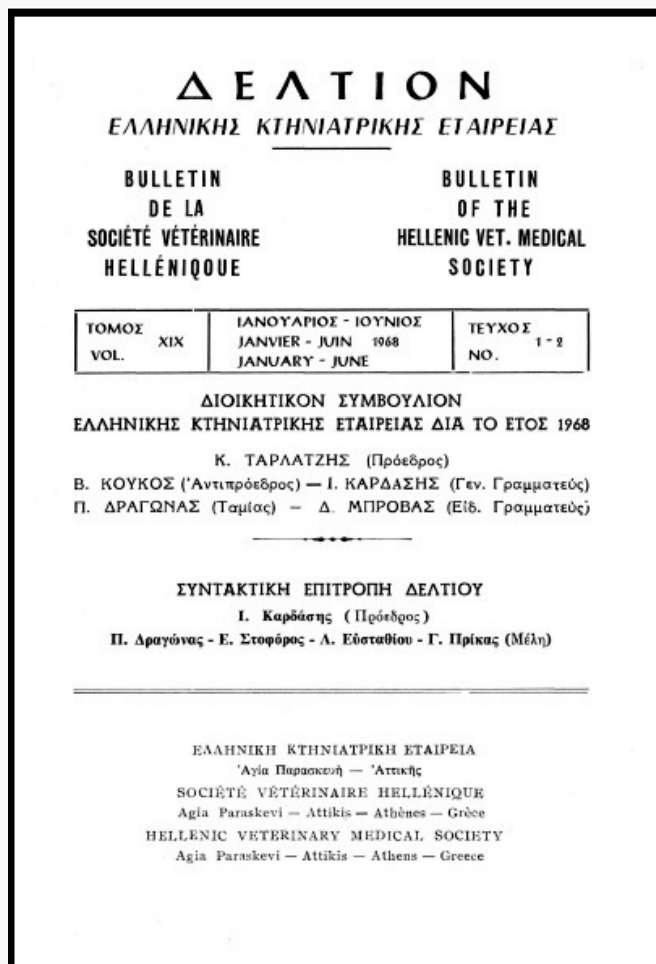

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 19, No 1-2 (1968)

Current issues

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.19953](https://doi.org/10.12681/jhvms.19953)

Copyright © 2019, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1968). Current issues. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 19(1-2), 71–73.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.19953>

ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΡΙΝΟΤΡΑΧΕΪΪΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ (ΛΡΒ)

Καθ' ἃ ἀναφέρεται εἰς δημοσιευομένην μελέτην, εἰς τὸ Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἴνστιτούτον Ἀφθώδους Πυρετοῦ, ἐπὶ εἰσαχθέντων προσφάτως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μόσχων πρὸς πάχυνσιν, διεγνώσθη ἡ Νόσος Λοιμώδης Ρινοτραχειΐτις τῶν βοοειδῶν, ἀπομονωθέντος καὶ ταυτοποιηθέντος, ἐν τῷ ὡς ἄνω Ἴνστιτούτῳ, τοῦ ὑπευθύνου ἰοῦ τῆς νόσου.

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ νέας σχετικῶς νόσου, ἣτις τὸ πρῶτον διαπιστοῦται ἐν Ἑλλάδι, κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως παράχωμεν συνοπτικὰ ἐπ' αὐτῆς στοιχεῖα.

Ἡ ΛΡΒ, περιγραφεῖσα τὸ πρῶτον εἰς Η. Π. Α. (1955), ὡς ἐλαφρὰ ἢ βαρεῖα λοίμωξις τῶν ἀνωτέρων ἀναπνευστικῶν ὁδῶν τῶν βοοειδῶν, κατὰ νεωτέρας μελέτας παρουσιάζεται ὑπὸ τρεῖς κυρίως βασικὰς κλινικὰς μορφάς, αἵτινες, εἰς διάφορον βαθμὸν καὶ κατὰ διάφορον συνδυασμὸν, δυνατὸν νὰ συνυπάρχουν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζώου. Αἱ μορφαὶ δὲ αὗται εἶναι αἱ κάτωθι :

α) Ἀναπνευστικὴ μορφή, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν κυρίαν νόσον τῆς Ρινοτραχειΐτιδος.

β) Γεννητικὴ μορφή, ἣτις τελευταίως ἀποκαλεῖται καὶ Λοιμώδης Φλυκταίνωδης αἰδιο - κολπίτις καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ὑπὸ διαφόρους ἄλλας ὀνομασίας περιγραφεῖσαν παλαιότερον, ὡς ἀνεξάρτητον νόσον τῶν ἀγελάδων (π. χ. φλυκταίνωδης κολπίτις, φλυκταίνωδες ἐξάνθημα, γενετήσιον ἐξάνθημα, κοκκιώδης κολπίτις κλπ), καὶ

γ) Ὀφθαλμικὴ μορφή (ἐπιπεφυκίτις).

1) Ἀναπνευστικὴ μορφή: Τὰ κύρια συμπτώματα τῆς μορφῆς ταύτης τῆς νόσου συνίστανται εἰς ὑπερπυρεξίαν (40⁰,5-42⁰ C), ἀνορεξίαν, κατάπτωσιν, σιελόρροϊαν, δακρύρροϊαν, ρινικὸν ἔκκριμα ὀρώδες καὶ ἐν συνεχείᾳ βλεννοπυῶδες, ὑπεραιμίαν τῶν ρινικῶν βλεννογόνων, μετὰ ἐρυθρότητος τοῦ ἀκρορρινίου, ὅπερ δυνατὸν νὰ παρουσιάσῃ μικρὰς ἐξελκώσεις, ταχέως ἐπουλουμένας, δύσπνοιαν, ἐνίοτε βῆχα.

Συχνάκις παρατηρεῖται ἐπιπεφυκίτις, μετὰ ἢ ἄνευ βλεφαρικής ἐξοιδήσεως, σπανιότερον δὲ στοματίτις καὶ ἐντερίτις (ἰδίως μετὰ αἱμορραγικῆς διαρροίας). Εἰς τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας σημειοῦται πτώσις τῆς γαλακτοπαραγωγῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποβολαὶ εἰς τὰς ἐγκύους.

2) Κατά την **γεννητικήν μορφήν** προέχουν εἰς τὰ θήλαα ζῶα ἀλλοιώσεις αἰδίο-κολπίτιδος, συνιστάμεναι εἰς ὑπεραιμίαν τῶν βλεννογόνων τοῦ αἰδίου καὶ τοῦ κόλπου, σχηματισμὸν βλατίδων, αἵτινες ἐξελίσσονται εἰς φλυκταίνας, μετὰ τὴν διάρρηξιν τῶν ὁποίων δημιουργοῦνται ἔλκη, ἐπουλούμενα ἐντὸς δύο περιήπου ἑβδομάδων, ἔκκριμα, βλενωδὲς ἐν ἀρχῇ καὶ εἶτα βλενοπυῶδες.

Εἰς τὰ ἄρρενα ζῶα παρατηροῦνται αἱ αὐταὶ περιήπου ἀλλοιώσεις ἐπὶ τοῦ βλεννογόνου τῆς βαλάνου καὶ τῆς πόσθης (βαλανοποσθίτις).

3) Κατά τὴν **ὀφθαλμικήν μορφήν**, τὰ γενικὰ καὶ ἀναπνευστικὰ συμπτώματα εἶναι πλέον ἀβληχρά. Προέχει ἡ ἐπιπεφυκίτις, συνηθέστερον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπιπλεγομένη ἐνίοτε καὶ ὑπὸ κερατίτιδος.

Ἡ νόσος ἀπολήγει συνήθως εἰς ἵαριν τῶν ἀσθενῶν ζῶων ἐντὸς 10—14 ἡμερῶν. Εἴς τινὰς περιπτώσεις, ἡ νόσος καθίσταται χρονία, δυναμένη νὰ διαρκέσῃ 2 καὶ 3 μῆνας καὶ ν' ἀπολήξῃ εἰς ἵαριν ἢ θάνατον τοῦ ζῶου. Ἐνίοτε ὁ θάνατος τῶν ἀσθενῶν ζῶων ἐπέρχεται καὶ κατὰ τὴν ὀξεῖαν φάσιν τῆς νόσου, συνεπεῖα κυρίως βρογχο-πνευμονικῶν ἐπιπλοκῶν. Εἰς τὰ λίαν νεαρὰ ζῶα ἀνεφέρθησαν ἐγκεφαλίτις καὶ πνευμονία μὲ θανατηφόρον ἔκβασιν.

Γενικῶς ἡ ἐκ τῆς νόσου θνησιμότης ὑπολογίζεται, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς 5%, πλὴν ὅμως αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῆς νόσου ταύτης θεωροῦνται λίαν σοβαραὶ (καθυστέρησις εἰς τὴν πάχυνσιν τῶν ζῶων, ἀπώλεια γάλακτος, ἀποβολαί).

Ἰὸς τῆς ΛΡΒ. Ὁ ὑπεύθυνος ἰὸς τῆς νόσου ταύτης ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἰῶν τοῦ ἔρπητος. Καλλιεργεῖ καλῶς ἐπὶ ἰστοκαλλιεργημάτων, παράγων εἰδικὰς κυτταρικὰς ἀλλοιώσεις τύπου A τοῦ Cowdry. Εἶναι λίαν εὐαίσθητος εἰς τὸν αἰθέρα, σταθερὸς εἰς PH 6—9 καὶ ἀδρανοποιεῖται ἐντὸς 21 λεπτῶν εἰς τοὺς 56°C. Εἰς 37°C ἀντέχει ἐπὶ 10 ἡμέρας, εἰς δὲ τοὺς 22°C ἐπὶ 50 ἡμέρας.

Ὁ ἰὸς οὗτος ἀπομονοῦται κατὰ τὴν ὀξεῖαν φάσιν τῆς νόσου (ὑπεθερμία) ἐκ τοῦ αἵματος καὶ τῶν διαφόρων ἐκκριμάτων (ρινικοῦ, ὀφθαλμικοῦ, κολπικοῦ). Τὰ ὑλικά ταῦτα δέον νὰ λαμβάνωνται ἀσήπτως καὶ νὰ ἀποστέλωνται πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ ψύξιν. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὄργανα (λυμφογάγγλια, ἰδίᾳ λαρυγγικά, ἦπαρ καὶ σπλῆνα), εἰς ἃ ἐπίσης ἀφθονεῖ ὁ ἰὸς.

Ἐπιδημιολογία τῆς ΛΡΤ. Ἡ ΛΡΤ προσβάλλει ἀποκλειστικῶς τὰ βοοειδῆ, ἰδιαίτερος τοὺς μόσχους παχύνσεως, ἡλικίας ἄνω τῶν 6 μηνῶν, Μεγαλυτέρας ἡλικίας βοοειδῆ, ὡς καὶ γαλακτοφόροι ἀγελάδες δυνατὸν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν νόσον.

Αί μεγάλοι συγκεντρώσεις ζώων, ώς και ή όμαδική αὐτῶν μεταφορά παίζουσι σπουδαίον προδιαθέτοντα ρόλον.

Εἰς τὰς ἔκτροφάς ή νόσος ἐκδηλοῦται μετὰ τήν εἰσαγωγήν ἀσθενῶν ή ἰοφόρων - ὑγιῶν ζώων. Τό ποσοστόν νοσηρότητος εἰς τήν ἔκτροφήν δύναται νά εἶναι χαμηλόν (προσβολή ἀτόμων τινῶν) ή ὑψηλόν, ἐξικνούμενον μέχρι 50 καί 100 %.

Πολλάκις ή νόσος ἐπιπλέκεται ἐκ τῆς παρουσίας ἐτέρων ἰῶν (π. χ. ἰοῦ διαρροίας-νόσου των βλεννογόνων) ή διαφόρων μικροβιακῶν ὀργανισμῶν (ἰδίᾳ Παστερέλλας).

Θεραπεία : Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς νόσου (ἴωσις) οὐδέν θεραπευτικόν μέσον ὑπάρχει. Τά εὐρέως φάσματος ἀντιβιοτικά καί αἱ σουλφαμίδαι συνιστῶνται πρὸς πρόληψιν καί θεραπείαν τῶν ἐπιπλοκῶν. Ἐπί πλέον, συμπτωματική θεραπεία, καλή διατροφή καί ὑγιειναί συνθήκαι διαβιώσεως τῶν ζώων, ἐπιδροῦν εὐνοϊκῶς ἐπί τῆς ὁμαλῆς ἐξελίξεως τῆς νόσου.

Πρόληψις : Εἰς Η. Π. Α. διατίθενται ὑπὸ τοῦ ἔμπορίου ἐμβόλια περιέχοντα ζῶντα ἰόν, τροποποιηθέντα διὰ πολλῶν διόδων εἰς ἱστοκαλλιέργηματα. Ἐπίσης καί ἐμβόλια ἐξ ἀδρανικοποιηθέντος ἰοῦ. Κυρίως ὁμως, ἰδίᾳ ἐν Εὐρώπῃ, ἐναντίον τῆς νόσου συνιστῶνται τὰ ὑγειονομικά μέτρα, συνιστάμενα εἰς ἀπομόνωσιν τῶν ἀσθενῶν καί ἀπολυμάνσεις, καλόν ἀερισμὸν τῶν ἐγκαταστάσεων κλπ. Ἰδιαιτέρα μέριμνα δέον νά καταβάλεται κατὰ τὰς ὁμαδικὰς προμηθείας ζώων, κατὰ τὰς συγκεντρώσεις αὐτῶν καί τήν μεταφοράν των, ὥστε ν' ἀποφεύγεται ή προμήθεια ἀσθενῶν ζώων, ὁ συνωστισμὸς αὐτῶν εἰς τοὺς τόπους συγκεντρώσεως καί τὰ μέσα μεταφορᾶς, αἱ ταλαιπωρεῖται τῶν ζώων κλπ.

I. ΚΑΡΔΑΣΗΣ